

ТАҚЫРЫБЫ:

**«АТА-АНАЛАРДЫ ОҚЫТУДЫҢ
ЖАҢАРТЫЛҒАН МАЗМҰНЫН ӨЗІРЛЕУДІҢ
ТЕОРИЯЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ»**

Формалары мен интерактивті әдістерін таңдау

*Спикер: Назашыбаева Сағым Көпбайқызы,
ғылыми-әдістемелік бөлімінің
жетекші ғылыми қызметкер міндетін
атқарушы*

*Ғылымды оқып үйренем деген
адамның ақыл-ойы айқын,
ерік-жігері, тілек –мақсаты
ақиқатпен әділдік үшін талап
жолында болуы шарт.*

*Жәй ләззат іздеу, кәсіп
құмарлыққа ұқсас әрекет онда
болмасқа керек.*

Әл-Фараби

Вебинар

Сабақ мақсаты:
*Ата-аналарға
арналған оқытудың
жаңартылған
мазмұнды әзірлеу,
формалары мен
интерактивті
әдістерін таңдау*

МІНДЕТТЕРІ:

Жанартылған
мазмұнды әзірлеу
және ата-аналарға
арналған оқыту
әдістерін таңдау
кезінде оқытудың
максималды пайдасы
мен тиімділігін
қамтамасыз ету үшін
олардың
қажеттіліктерін,
ерекшеліктерін және
өмірінің мәнмәтінін
ескеру маңызды.

- ❖ **Қажеттіліктерді талдау:** Ата-аналардың оқыту мен қолдауға деген қажеттіліктері мен үміттерін зерттеу қажет. Бұл мазмұнды әзірлеудің негізгі тақырыптары мен бағыттарын анықтауға мүмкіндік береді.
- ❖ **Заманауи зерттеулерді қолдану:** Қазіргі педагогикалық және психологиялық зерттеулерге сүйене отырып, оқытудың тиімді әдістерін және ата-аналармен өзара әрекеттесуді анықтауға болады.
- ❖ **Оқытуды даралау:** Мазмұнды әзірлеу және оқыту әдістерін таңдау кезінде әрбір ата-ананың жеке қажеттіліктері мен ерекшеліктерін ескеріңіз.
- ❖ **Интерактивті әдістер:** Талқылау, рөлдік ойындар, кейс-стади және т.б. сияқты интерактивті әдістерді қолдану ата-аналардың оқу процесіне белсенді қатысуына ықпал етеді.
- ❖ **Практикалық дағдыларды қалыптастыру:** ата-аналарға теорияны ғана емес, сонымен қатар нақты өмірде қолдана алатын практикалық дағдылар мен стратегияларды үйрету.
- ❖ **Нәтижелерді бағалау:** оқу аяқталғаннан кейін таңдалған әдістер мен мазмұнның тиімділігін анықтау үшін нәтижелерді бағалау маңызды.

Андрогогика-грек тілінен ересектерден бастап, бағыттап оқыту туралы ғылым деген мағынаны береді.

Андрогогика ; ғылыми білім саласы ретінде, әлеуметтік тәжірибе өрісі ретінде, оқу пәні болып саналады. Ол тиімді және ересек оқушылардың қажеттіліктеріне сәйкес келетін оқыту ерекшеліктері мен әдістерін зерттейді. Балалар мен жеткіншектерді оқытуды зерттейтін педагогикадан айырмашылығы, андрогогика білім беру бағдарламалары мен оқыту әдістерін жобалау кезінде ересектердің тәжірибесін, мотивациясын, қызығушылықтары мен қажеттіліктерін ескереді.

АҮДИ орталықтарының, оқыту мазмұнын әзірлеу тәсілдерінің ерекшеліктері

Ата-аналарды ұлттық педагогикалық қолдау бағдарламасында бір тұтас тұжырымдама ретінде ересектерді оқытуға ұйымдастыруға 9-түрлі білімді қарастырамыз.

- **Терең білім** (өмір бойы ұзақ уақытқа сақталатын дүниетаным. Бұл білім әлем бейесін қалыптастыратын ақпараттың бірігіп шоғырлануының нәтижесі болып табылады);
- **Қолданбалы білім** («дәл осында және дәл осы сәтте» қажетті білім, белгілі бір әрекетті жүзеге асыруға көмектеседі);
- **Озық білім** (өмірде болатын қиындықтар мен жағдайлардың алдын алатын пайдалы білім);
- **Қабаттас білім** (өмірлік нәрселерді дамуындағы заңдылықтармен айқындалған белгілі бір білім қажеттілігінің туындауымен қатар сырттай пайда болатын немесе қамтылған білім);

Андрогогика нысаны-ересектердің білім алу үрдісі болып табылады.

*Ғылым өзін-өзі
түзете отырып,
үздіксіз ілгері
жылжи береді.
Бұл түзету –
жемісті түзету...
Ғылым-саты.*

- *АҰДИ орталықтарының, оқыту мазмұнын әзірлеу тәсілдерінің ерекшеліктері (жалғасы)*
- *орнын толтыратын білім* (тіршілік әрекетінің белгілі бір кезеңінен жемісті өту үшін қажетті білімдік немесе жалпы мәдени ақпараттың жетіспеуінің орнын толтыру);
- *түзететін білім*; (жеке тұлғалық, мінез ерекшелігімен қарым-қатынастық және басқа да қатынастарды өзгерту);
- *дамытпалы білім* (жеке даралық; жеке тұлғалық даму үшін түрткі болатын білім);
- *қолдау болатын білім* (кейбір қиыншылықтарды шешу үшін, өмірдегі күрделі кезеңдерден сәтті өту үшін, күйзеліс жағдайлардан шығуға көмектесетін білім);
- *толықтырылатын білім* (игерілген білімді мазмұндық жағынан толықтырып, сыртқы ақпараттық контекстің ұдайы дамуымен айқындалатын білім).

Ересектердің білім алушыларына тән ерекшеліктері (Малколм Шепард Ноулз бойынша)

1

Өзін-өзі бағалауы

3

Оқуға дайын болу

2

Тәжірибе

4

Оқуға баулу

5

Оқуға ынталандыру

Оқу мотивтерін қалыптастыру

Оқыту үшін қолданылатын типтік әрекеттер

ҮСТІРТІН КӨЗҚАРАС

Шамалық критерийлер мен талаптарға сай болу: емтихан тапсыру, мәселені шешу.

Зерттелген ақпаратты қайта құруға мүмкіндік беретін әрекеттер: есте сақтау, тістену, жазбалар жасау.

ТЕРЕҢ КӨЗҚАРАСТА БОЛУЫ

Идеяларды түсіну, көбірек білу, мәселелерді шешу, қызығушылықты қанағаттандыру, ұзақ мерзімді мақсаттарға жетуден қанағат алу.

Түсінуге көмектесетін әрекеттер: идеяларды егжей-тегжейлі талдау, оларды мүмкіндігінше кең зерттеу, жаңа идеялар мен бұрыннан белгілі тұжырымдамалардың арақатынасы, іс жүзінде қолдануға дайын болу.

СТРАТЕГИЯЛЫҚ ТӘСІЛ

Идеяларды түсіну, көбірек білу, мәселелерді шешу, қызығушылықты қанағаттандыру, ұзақ мерзімді мақсаттарға жетуден қанағат алу.

Ақпаратты ұйымдасқан түрде қайталауға мүмкіндік беретін әрекеттер: есте сақтау, көшіру, жаңа идеяларды бар идеялармен байланыстыру, іс жүзінде қолдану.

SMART мақсат қою жүйесі

S

Specific
Конкретные

... "бірдеңе алғым келеді" дегеннің орнына, мақсаттың соңғы нәтижесін барлық мәліметтермен жазыңыз.

M

Measurable
Измеримые

Нәтижені бағалау үшін мақсатты өлшеу үшін сандарды немесе басқа дәл деректерді пайдаланыңыз.

A

Attainable
Достижимые

Сіз жасай алатын міндеттерді қойыңыз. Жолақты тым жоғары көтермеңіз.

R

Relevant
Значимые

Өзіңізден сұраңыз: «Маған бұл не үшін керек?» Мүмкін, мақсатты қайта құру керек болар...

T

Timebound
С четкими сроками

Мақсатқа жетуді жоспарлайтын мерзімді белгілеңіз. Бұл ынталандырады және демалуға мүмкіндік бермейді.

Ересектерді сәтті оқыту үшін не қажет

- **Ересектер оқу жоспарын жасауға қатысуы керек.**
- **Оқытудың негізі оқушылардың тәжірибесі болуы керек, оған жетістіктер де, сәтсіздіктер де кіреді.**
- **Оқу модульдері тиімді болуы үшін тыңдаушылар білімді өмір тәжірибесінде бірден қолдана білуі керек.**
- **Зерттеуге арналған Материал жалпыланған тақырыпқа емес, нақты тапсырмаларға бағытталуы керек.**

Ересектерді оқыту принциптерін іс жүзінде қалай қолдануға болады?

- Ата-аналар оқудан бұрын және одан кейінгі білім деңгейлерін сыни тұрғыдан бағалай алатындай етіп кіріс және қорытынды мониторинг жүргізіңіз.
- Тыңдаушыларға оқу барысын өз бетінше басқаруға мүмкіндік беріңіз.
- Мысалы, таңдау мүмкіндігі: "балалардағы стресстің алдын алу жолдары туралы көбірек білгіңіз келе ме?".».
- Ересек студенттер үшін жаңа білімнің оларға қалай әсер ететінін, олардың не үшін маңызды екенін және не үшін қажет екенін білу маңызды, сондықтан оқыту арқылы шешілетін мәселеге назар аударыңыз.
- Тыңдаушыларға қажетсіз ақпаратты жүктемеңіз.*

Ересектерді оқыту принциптерін іс жүзінде қалай қолдануға болады?

- Мүмкіндік бар жерде кейстерді талдап, нақты өмірден практикалық мысалдар келтірейік
- Оқу нәтижелерін нақты анықтаңыз. Мысал: "курс қорытындысы бойынша сіз позитивті ата – ана мәдениетін-отбасындағы баланың әл-ауқатының негізін игересіз".
- Сондай-ақ тыңдаушылардың оқуға әкелетін өткен тәжірибесіне құрметпен қарау керек.
- Адамды оқуға не итермелейтінін анықтаңыз.
- Мұны оның қызығушылығын арттыру үшін пайдаланыңыз. Мысал: "егер сіз осы әдістерді меңгерсеңіз, балаңызбен қарым-қатынасыңыз әрқашан оң болады".

Мотивация-бұл прогрестің қозғалтқышы. Мотивациясыз мақсаттарға бірден жету мүмкін емес.

Ата-аналарға болашақтағы барлық кемшіліктер мен артықшылықтарды көруге көмектесу маңызды.

Мақсаттарға жету процесінде ата-аналар артқа бұрылмау үшін мұны есте ұстауы керек.

- **Мақсатқа жеткенде қандай артықшылықтарды байқайсыз?**
- **Сіздің мақсатыңыздың артында қандай үлкен міндет тұр?**
- **Бұл сізді 1-ден 10-ға дейінгі бағалау бойынша қаншалықты ынталандырады, 10 күшті мотивация қайда?**
- **Көз алдыңызға елестетіп көріңізші, егер сіз мақсатқа жеткен болсаңыз, сізді қандай өзгерістер күтіп тұр?**
- **Сізді не көбірек ынталандырады деп ойлайсыз?**
- **Сіздің алдыңызда қандай мүмкіндіктер ашылады?**
- **Сізді мақсатқа жетуге не түрткі болды?**
- **Сіз мақсатқа жету үшін не істеуге дайынсыз?**
- **Мақсатқа жету үшін неден бас тартуға дайынсыз?**

*Сабақ түрі:
топпен жұмыс
Таңдалған тақырып
бойынша жүргізіледі.*

Сабақ жоспары

- 1. Жағдаятты талдау*
- 2. Басты мәселені анықтау.*
- 3. Мәселені зерттеу*
- 4. Отбасы мен бірлесе, мәселенің
шешімін табу*
- 5. Жағдайды нақтылау*
- 6. Пайдаланылатын
мүмкіндіктер*
- 7. Әрекет ету*
- 8. Күтілетін нәтиже*

Бағалау жүйесіндегі негізгі әрекеттер:

Балаларының оқу деңгейі туралы дұрыс ақпарат алу

Баланың оқуда алға жылжуына қолдау көрсету

Баланың оқу үрдісіне мониторинг жасау

Мұғалімдермен және мектеп әкімшілігімен кері байланыс жасау

Мектепте және сыныпта бала жағдайына сенімді және алаңдамау

Ата-аналар

«Жарқын өмірге жол»

1. Ата-аналарды таза А-4 қағазды 4-бөлікке бөліп теңестіреді «Жарқын өмірге жол» деген тақырыпта А-4 қағаздың 1-ғана бөлігін таңдап, ішіне кез-келген суретті салып түрлі-түсті қаламсаппен бояйды...
2. Өткен өмірде мақсатына жеттіме жоқпа анықтайды
3. Қазірге өмірге жоспар құрады.
4. Неготивтен позитивке оралады.

Қорытынды; Позитивтің 5 қырын қарастырады.

Сұрақтар:

1. Жарқын өмірге жол деген сіз үшін не?
2. Өткен өміріңізде жарқын өмірге жеттіңізбе?
3. Сіздің мақсатңыз қандай?
4. Өмірде осы жаттығуды қолданар ма едіңіз?

Тапсырма: А-4
форматты 4-бөлікке
бөліп теңестіре бөліңіз

Топтарға арналған тапсырмалар

1-топ. Ата-аналарға педагогикалық қолдауды ұйымдастырудың әртүрлі формаларына мысалдар келтіріңіз. *Нәтижені көрсетіңіз.*

2-топ. Ата-аналарға педагогикалық қолдауды ұйымдастырудың әртүрлі әдістері мен әдістеріне мысалдар келтіріңіз. *Нәтижені көрсетіңіз.*

3-топ. Ағымдағы тақырыптарды тізімдеңіз және таңдауыңызды негіздеңіз. *Нәтижені көрсетіңіз.*

НАЗАР АУДАРҒАНДАРЫҢЫЗҒА РАҚМЕТ!